

Tipus i anècdotes

Rememora:
Ferran
SALAMERO

«La facècia Dagariana»

Ja l'any 1974, publicava a «VALLES» algunes seqüències de la vida pel·lucera d'en Dagà, amb motiu de la convocatòria del «Premi» quina bossa enguany es de cent-mil peles.

Encara que'm repeteixi en alguna de les facècies dagarianes, el plonot de les filmacions «amateurs» granollerines s'ho mereix... so's sigui com a petita aportació de reconeixença a la seva tenacitat.

Abans de prendre's la cosa seriosament, en Dagà va començar «els seus pinitos» amb «l'avi Bosch».

VAL LA PENA CONEIXER QUELCOM DE LA SEVA ACTIVA VIDA

Va acabar la seva vida, en Dagà, tenint cura dels gossos que eren recollits vagabunds; va ser l'encarregat de donar-los-hi menjar, a la gossera municipal barcelonosa.

Quan el vareig conèixer era «minervista» a l'Impremta Garrell, al carrer d'en Clavé, en quina màquina treballava amb les mans i amb els peus.

Jo, feia de pintor al costat de l'impremta, a «can Villà», més amunt —a «can Saderra»— en Joan Bonany i actuava de fuster (al costat de l'electricista Coloma...) quins temps aquells!

En Ramon Dagà, va voler que un dia anés al seu domicili, al carrer de Barcelona, per veure funcionar el seu aparell de galena, construït per ell mateix: una espècie de calaixó de fusta, amb uns rodets de fil de coure aïllats, els seus auriculars i, per antena,

un fil elèctric... entroncat al somier del llit; ah! amb la particularitat de que la galena... estava substituïda per un troç de patata crua!

Volien que fos Notari i... va començar d'aprenent a la Notaria Roca, però no podia fer-hi volar la fantasia de les seves il·lusions, el que va fer-lo tombar cap a l'impremta. Va ser quan —d'acord amb en Joan Bosch— va començar les primeres experiències filmàtiques.

LA SEVA AFICIÓ EL PORTÀ A REBRE UN JOC DE MÀSTECES

Per entrenar-se calia estalviar calers... valent-se d'actors espontànies.

—«Filmarem una escena real; tu ves-me seguint!»

Escenari: l'Estació del Nord. Actor espontàni: un pagès que es trobava comprant el bitllet a la taquilla.

Situat estratègicament, en Bosch anava fent voltar la maneta de la màquina. En Dagà s'atancà al pagès que ja tenia el bitllet i... l'hi va prendre! El pagès empaità a en Dagà —que va deixar-se atrapar aviat— i... començà a bufetejar-lo, sens contemplacions! Dagà... tot tornant-li el bitllet, va explicar-li que es tractava d'una filmació... en la que ell també hi sortiria...

Amb les galtes inflades, en Dagà va acompanyar a en Bosch al laboratori, al terrat de «cal Batè»... allà, varen donar-se compte de que, a la màquina, no hi havia negatiu!

D'aquell contra-temps, però, en va néixer «Grano-Films» que l'any 1919 estrenava al Principal Cine —amb entrada pel carrer d'en Sans— «Campeón por amor». Aquesta primera producció, de 350 metres, estava interpretada, junt amb en Ramon Dagà, per: Francesca Torrabadella, Peret Tarradas (un dels nois de «can Trascó» de la plaça Gran), Amadeu Barbany (que feia de rellotger al costat del Quiosco, on hi ha la bacallaneria Portet, doncs encara existia «cal Pintaire»), Francesc Coloma (electricista del carrer d'en Clavé) i en Cintet Terricabras (de la terrisseria Mayol).

L'èxit obtingut va esperonar a en Dagà qui... va canviar el cartipaç «reclutant» tot un quadre de figures locals: el famós dibuixant Josep Escobar, que després va fer amb en Josep Bosc una pel·lícula de dibuixos; el recader Ventura Garrell; Joan Riera, el **cafeter del Centre Catòlic**; l'esparter de «can Trotxa», Martí Escarrabill; Rodrigo Pérez, cap d'un clan d'artistes; Manel Condom, famós pels seus toldos i... «trohero» com ell sol; Alfred Viure, de «cal Espinassa» i... com a **torna**, l'actriu Empara Fàvaro, tripla de sarsuela.

Junts varen interpretar «Ama a tu mujer», doblant amb escreix la llargada de la primera —800 metres— amb l'extraordinària col·laboració d'en «Pitu» Bosch a la càmera i Esteve Sarroca «Xixu» guionista, que va estrenar-se l'any 1921. Encara ha d'haver-hi en algun lloc una altra cinta, de tipus comercial, que recordaria aquella època.

V Campaña de Donación de Sangre

«Todos estamos sin sangre»

La realidad a veces resulta cruda. Pero es cierto, cuando algo afecta a toda la sociedad, parece lógico que los individuos que la forman, se unan para solucionar su problema. Y ahora tenemos uno. Nada menos la falta de sangre en los centros sanitarios de nuestra comarca. ¿Y cómo se soluciona esto? Pues mediante campañas como la presente, en la que se puede disponer de todo un equipo para la extracción de un poco de sangre que por otra parte no perjudica en absoluto y mantiene el suministro que realiza la Hermandad de Donantes de Sangre de la Seguridad Social de la Provincia de Barcelona al Hospital General de Granollers, de forma gratuita, alejando de esta forma el

fantasma de la escasez de sangre de nuestra comarca.

Se está preparando, pues, la V Campaña de Donación de Sangre para Granollers y su Comarca, y se espera que esta vez donen sangre más donantes que en veces anteriores; siguiendo así la trayectoria de resultados favorables que obtienen estas campañas en nuestra ciudad y que la han dado bien en llamar, la ciudad piloto de donación de sangre.

El factor común que predomina entre las personas que aún a sabiendas que de su donación depende este suministro, no dan sangre, es el temor al pinchazo. Recientes encuestas realizadas, destacan como factor importante el temor al dolor. Por donantes expertos por sus numerosas donaciones, sabemos —además de que lo hemos comprobado personalmente— que el personal médico y sanitario que atiende a los donantes está suficientemente entrenado como para que el «pinchacito» resulte lo menos notorio posible. Es decir, que si se compara con un rasguño cualquiera que uno se puede hacer al ir al bosque, la balanza quedaría a favor del rasguño por ser esto mucho más doloroso. No obstante no debemos olvidar que si de verdad queremos salvar una vida con una acción nuestra, algo ha de costar, y ese «algo» es tan poco, que vale la pena. Los días en que se realizará la campaña, serán el 28, 29 y 30 de abril, en el Centro de Donación de la Plaza Maluquer, n.º 8, con el horario acostumbrado. Los donantes, como siempre, o más aún, verán un aparcamiento reservado para ellos frente al mismo centro, lo que facilitará la labor de captación de donantes.

R. P. Femenias